

Entre la premsa i l'Administració

Els periodistes dels gabinets volen el mateix reconeixement professional que els altres

—Jordi Navarro i Domènech—

La professió periodística es troba dividida entre els periodistes que treballen als mitjans d'informació i els que treballen als gabinets de premsa i comunicació.

Almenys, així ho demostraven els debats que es van desenvolupar dins les sessions de treball i les discussions que es van produir als passadissos del II Congrés de Periodistes Catalans..

Les reunions pre-congressuals i la lectura de les ponències que s'havien de discutir al Congrés ja albiraven una certa tensió i tibantor entre ambdues branques de la professió. Les conclusions del Congrés, que recollien en part les propostes, encara que molt matisades, d'un grup de periodistes de gabinets reunits informalment, han obert una porta a la discussió i l'anàlisi dins el Col·legi de la feina que realitzen aquests professionals que treballen als gabinets de premsa i comunicació d'empreses, institucions o organismes públics i privats. Aquesta discussió estarà amb tota seguretat avalada per l'interès de tota la professió i, sobretot, dels periodistes afectats, que ja s'han constituït en comissió de treball en el si del Col·legi per tal de promoure el coneixement d'aquesta branca de la professió i sensibilitzar els altres estaments periodístics.

No tots els gabinets són iguals

De fet, però, el sector que treballa als gabinets de premsa no resulta ni homogeni ni comparable

entre si. També aquí hi ha sectors diferenciats que responen al tipus d'empresa o organisme en el qual es treballa. Així, no és el mateix treballar per a un organisme públic de les administracions local, autonòmica o central que fer-ho a l'empresa privada o en una empresa especialitzada de comunicació.

Vull destacar aquesta diferència abans d'endinsar-me en l'explicació del qui i del com del treball d'un periodista en un gabinet de premsa de l'Administració local (ajuntaments, diputacions o consells comarcals). Sense voler establir categories professionals, es podria dir que els periodistes que treballen a l'Administració local són, juntament amb els de les altres administracions públiques, els que tenen la seva tasca més propera a la dels companys de la resta de mitjans de comunicació, ja que la seva principal ocupació és, en definitiva, explicar als ciutadans què fa i en què ocupa els diners del contribuent l'administració respectiva.

Els primers d'associar-se

La instauració de la democràcia i la constitució dels primers ajuntaments democràtics van propiciar al nostre país el naixement d'una nova branca de la professió periodística. Els valors que inspiren els ajuntaments democràtics van donar com a conseqüència la creació en el seu si de llocs de treball per a professionals de la informació i la fundació, l'any 1981, de l'Associació Catalana d'Informadors de l'Administració Local (ACIAL).

El periodisme era, i en molts casos continua sent, un bolet aliè, i per això difícil de fer encaixar dins les diferents administracions públiques. La feina del periodista a l'ajuntament es troba encara avui amb problemes de reconeixement i confiança per part dels altres treballadors i funcionaris. Tot i així, la seva funció s'ha anat regularitzant i hem assistit en els darrers anys a una normalització del treball periodístic a l'Administració local.

— Els informadors que treballen a l'Administració són els que tenen la tasca més propera als mitjans de comunicació —

Facilitar la tasca dels periodistes de mitjans durant les visites oficials a obres públiques és una de les funcions més característiques dels informadors que treballen en gabinets de premsa. En la foto, una visita municipal a Mercabarna, amb periodistes, l'any 1976.

L'Administració local ocupa 80 periodistes

El cens de l'ACIAL indica que actualment hi ha treballant a l'Administració local catalana uns 80 periodistes. Pel tipus d'administració, el treball dels periodistes es centra més als ajuntaments, amb un 86'25% del total. Del tant per cent restant, l'11'25 corresponen a les diputacions, i l'altre 2'5 als consells comarcals. Pel nombre de gabinets, el cens de l'ACIAL indica que hi ha 62 gabinets de premsa i comunicació al món local a Catalunya. D'aquests, 54 corresponen a ajuntaments (37), mentre que les quatre diputacions catalanes tenen gabinet de premsa, encara que no tots estan dotats de periodistes, i els consells comarcals encara es troben en una fase molt incipient. Pel que fa a la situació territorial d'aquests gabinets, es dona, com a resultat comprensible, una gran desigualtat entre les quatre províncies, ja que mentre que a la de Barcelona es concentren el 79% dels gabinets, amb una ocupació de professionals del 75%, a Tarragona n'hi ha el 12'90%, que ocupen el 12'5% de periodistes. A les de Lleida i Girona, els tants per cent respectius de gabinets són del 3'22 i 4'83, amb una ocupació de periodistes del 7'5 i del 5, respectivament.

Els periodistes de l'administració no solen ser, malgrat això, funcionaris, sinó ben al contrari, personal eventual. Aquesta peculiaritat atorga a aquests professionals una gran precarietat laboral.

De tota manera, de l'estudi del cens de periodistes de l'Administració local catalana que té l'ACIAL, es desprèn que la mobilitat en aquest sector no és tan forta com es podria creure d'antuvi. L'estada mitjana d'un periodista a l'administració ultrapassa els cinc anys, segurament gràcies a l'estabilitat política que té el món local català.

Els periodistes que treballen a l'Administració local, juntament amb els altres que estan a les diverses administracions, són els primers que volen professionalitzar al màxim la seva feina, per tal que els caps polítics i els tècnics tinguin cada cop més en compte la tasca que fan com a experts en la matèria. També volen que els periodistes dels mitjans de comunicació no els vegin com uns "manipuladors", paraula casualment utilitzada en una ponència del Congrés de Periodistes, sinó com a companys de professió, la tasca dels quals és facilitar-los la feina i fer que allò que fa l'administració sigui conegut per la resta dels ciutadans.

Una altra dada que cal destacar en aquests moments és que un gran nombre de periodistes que treballen a l'Administració local, i sobretot

als ajuntaments, tenen unes tasques molt més àmplies del que es podria suposar, que depassen la feina d'atendre els mitjans de comunicació, i es converteixen en un treball comunicatiu global que entra, en nombroses ocasions, en tots els camps de la informació, com la premsa, la ràdio i la televisió. No en va molts ajuntaments tenen butlletins i ràdios municipals i alguns fins i tot televisions.

Els debats del Congrés van servir perquè un gran i important sector del periodisme, com és el dels gabinets de premsa, fes sentir la seva queixa pel tracte que està rebent de la resta dels professionals, tot constatant que la feina que un periodista realitza des d'un gabinet és tan important i professional com el que es realitza des d'un mitjà de comunicació, i reivindicant així una igualtat de drets i deures amb la resta dels treballadors de la comunicació.

Serveixi com a exemple d'afirmació de la voluntat de ser professionals dels periodistes que treballen a l'Administració local el document de treball que l'ACIAL va presentar al II Congrés de Periodistes i que afirmava que les relacions entre els periodistes i els càrrecs electes han de regir-se pels principis de "la salvaguarda de la clàusula de consciència, del respecte a la informació verídica que els periodistes han d'elaborar i els polítics han de garantir, i el respecte del periodista per la línia adoptada pel Govern de l'Administració Local al qual presta el seu servei". ●

— El 79% dels gabinets de premsa d'ajuntaments es concentra a la província de Barcelona —